

ko päivän, niin että ei ole joudettu edes kotitöitä tekemään...

"Olin ompeluseuran kokouksessa", vastasi vaimo.

"No mitkä muut ne sitten ovat kun kahvikkekerit", intti mies. "Parempi että pysyttelet kotona ja teet mitä kuuluu, sinulle on tässä seuraa kotonakin ilman kylällä juoksematta.

Nyt loppui jo valmonkin kärsimys hän katsot tukeasti mieheensä.

"On sinä minulla naisasian ajaja! Sinä aina helisevin sanoin puhut ihmislle naisten vapaudesta ja muka vaadit heille enemmän vapautta... Jos minä voisin puhua yhtä lennokkaasti kuin sinä, niin julistaisin koko maailmalle, minkälaista se sinun tekopyhyys on!... Sinä olet menossa kaiket illat, ja minä saan vaan istua kotona ja vaadla lapsia. Sinä et sallisi minulle sitä huvia, että kerran kahdessa viikossa käyn ompeluseuran kokouksessa. Viitsitkin aina tuolla tavoin nälviä", puheli vaimo itku kurkussa. "Mutta tästä puolin minäkin tulen menemään joskus ulos iltaan ja sinä vuorostasi saat jäädä lasten luokse. Osaan minäkin nauttia vaihtelusta, herra naisasian ajaja!"

Enempää en ehtinyt kuulla, sillä seuralaiseni kiskoi minua käsipuolesta.

"Vieläkö haluat tutkia Onnelan sisustaa?" kysyi hän minulta ivallinen hymy huulillaan.

"En, en, en! Vastasin minä, tämä jo riittää vakuutukseksi minulle."

"Laskeutukaamme sitten alas ja samassa olimme taas seisomassa portin edessä. Eteeni astui taas tuo jumalainen viisauden enkeli, suuri viisauden sarvi kädessään, jota hän o lensi minulle. Kurkistin sarven sisälle ja se oli aivan tyhjä.

"Pidä viisautesi, sinulta ei kenkään mitään viisautta oppia taida ja käänsin hänelle selkääni.

Lusifer pätki kinnukan naurun. Viisauden enkeli kiihuhti luotamme ja sulki portin jälkeensä.

"No, lähdenmpeä sitten, sanoi seuralaiseni. Ja niin läksimme lentää lihoittelemaan avaruuteen.

"Eikö parempi, että rupeat minun julkaisuuni kirjoittamaan? Minulla on sinulle paljon kerrottavaa, joka on kyllin mielen kiintoista."

"En voi, sanoin hänelle. Olen jo luvanut olla naisten lehden avustajana. Ja siihen pitää minun löytää jokin kaunis ja opejtavaista. Se mitä minulle olet näyttänyt, ei ole kumpakaan.

"N mene sitten", sanoi hän kiskaketen siivet selästään.

Huimaavaa vauhtia tunsin putoavani alas päin. "Tämä on viimeinen hetkeni", ajattelin, sillä alhaalla on kiviä katu vastassa...

Mäiskis, nyt putosin minä jo katuun...

Kiljahdin kauhusta. Samassa heräsin. Ensin en oikein käsittänyt missä olin. Hetken katseltuani ympärilläni, huomasi olevani kotonani. Muistin uudelleen, että minunhan piti kirjoittaa naisten lehteen... Muistin myöskin elävästi Lusiferin minulle näyttämät onnelakuvat... Tunsin pientä onnen kihelmää sisimmässäni siitä, etten ollut onnellaa asukkaista. Muistin hänetkin, kuin viisaudella valeltu oli ja väkisinikin vetäytyi suuni hymyyn. Käänsin kylkää paneutuen uudelleen nukkumaan salaa toivoen, että uni olisi vielä jatkunut...

Saion Hilja.

TUHOLAISET.

Tuholaiset! Anna kun kuulen tai lausun tuon nimen, niin tunnen ylpeyttä sen johdosta. Tuskinpa nousekelaist olisivat meille tuota nimeä antaneet, jos olisivat tietneet, miten itserakkaita ja ylpeitä olemme sen johdosta. Mutta se nimi velvoittaa myöskin meitä. Ja jokainen joka käsittää sen nimen ja oman luokkasemansa, hän täyttää ne tehtävänsä, jotka hänelle lankeavat ja pitää pyhänsä asemansa vallankumouksellisten

Proletaarinen

VAPPUTERVEHDYS

Taistelutovereille kaikkialla

ASTORIA, ORE.

Emma Mattila. Sanni Koskela.

Minnie Hietala. Ida Syvänen.

Maissi Heikkinen.

Tyyni Hyrskymurto.

Lydia Gratchef.

Helmi Mattson.

Anna Leppänen.

Aurora Hatunen.

Signe Justen.

Karin Salmen

Edith Pirilä. Olga Järvinen.

Ed Kangas. Hilda Hämälä.

MALCOLM, MINN.

Selma McCone.

PORT ARTHUR, ONT., CAN.

Sanna Kannasto.

BLAIRMORE, ALTA., CAN.

M. North.

CLEVELAND, OHIO.

Edla Vepsälä.

BERKELEY, CALIF.

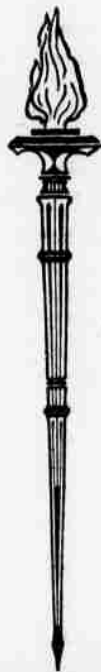
Hilja Salo.

SPIRIT LAKE, IDAHO.

Hilja ja Alex Pennanen ja lapset.

ALEGANY, ORE.

Hilma Hagström.

"Meidän jokapäiväinen leipämme"

(Kirj. Jack Steele.)

Mitä jokapäiväinen leipä on?

Vastaus: KAIKKI mitä ruumiin ravintoon ja tarpelisiin kuuluu, niin kuin on ruoka, juoma, vaatteet, koti, kartano, pelto, raha, tavara, luterakas puoliso kuullaiset lapset, uskolliset palvelijat, hyvät naapurit ja muuta senkaltaista. — Silnäähän sitä olisikin aluksi, joihin tämänpäiväinen työläisenkin olisi tyytyväinen, jos hän saisi omistaa edes osankaan siitä, mitä yllä on mainittu, ja jotka meille sen pyhän kirjan mukaan pitäisi kaikille kuulua.

Me työläiset emme aivan kaikkea, mitä edellä on mainittu tarvitsekaan, me nielihyvällä jättäisimme pois nuo "uskolliset palvelijat." Sillä silloin kun yhteiskuntajärjestelmä saataisiin sille asteelle, että jokainen yhteiskunnan jäsen tekisi osaltaan hyödyllistä työtä koko yhteiskunnan hyvinvoinnin eteen, silloin jokainen ehtisi tekemään ne työt ilman palkollisia, sillä palkollisella ymmärretään aina sellaista henkilöä, jonka on pakko tulla toisen tahdon alle ja tehdä työtä toisen ihmisen eduksi.

Me työläiset olisimme jo kyllin tyytyväisiä siihen, kun meillä kaikilla olisi vain ne, mitä ruumiin ravintoon ja tarpelisiin kuuluu: ruoka, juoma vaatteet, koti, pelto, jossa saisimme aherata omaksi hyväksemme ja niitten hyväksi, jotka työskentelevät jossain

työläisten rivessä ja toveripiirissä. Kun meidän korkein päämäärämme on oman luokkamme kohottaminen ja kansainvälisten työväenasteiden tunnetuksi tekeminen, niin silloin olemme tuholaisia. Kaiken riihtänsä ja orjuuden tuhoaja, työn vapauden luojia. —H. M.

muunsa yhteiskunnalle välttämättömässä tärkeässä tehtävässä, jotka eivät voi samalla kertaa tulla työhön pelolle, koska heidän työskentelyään tarvitaan muussa toimessa. Näin ollen me, jotka pelolla raadamme, saisimme niitä tarvikkeita mitä tuotetaan muissa yhteiskunnan tuotantolaitoksissa, ja ne jotka siellä raatavat saisivat taas niitä välttämättömiä tarvikkeita, mitä pelolla tuotetaan. Silloin kun kaikki tasapuolisesti annettaisiin kaikille elämän tarpeita, niin tuota rahaa me emme silloin tarvitsisikaan.

Raha on välikappale, jolla ostetaan työvoimaa, ja ne jotka ostavat työtä, niillä on tavallisesti aina paljon rahaa, ja ne jotka myyvät työvoimaansa, saavat tyytyä hyvin vähään. Yksi tosiseikka on osoittanut, että silloin kun työvoiman kysyntä loppuu, loppuu myöskin tämä välikappale raha. Nykyisen järjestelmän vallitessa ei työssä, voi saada niin paljon rahaa, että se riittäisi hänelle silloinkin elämän tarpeisiin, kun hänen työvoimaansa ei tarvita ja näin ollen on työvoiman myyjä pakotettu elämään puutteessa ja kurjuudessa.

Mitä tulee perhe-elämään, avioliitoksen välisiin asioihin ja lasten kuullaisina pitämiseen, niin me työläiset voimme yhtä hyvin kasvattaa lapsiamme siveellisiksi ja kuullaisiksi vanhemmillemme, jos meillä vaan olisi kaikkea mitä lapsia kasvattaissamme heidän siveelliselle ja henkille kehitykselleen olisi tarpeellista. Perheen, isän ja äidin välillä ei olisi eripuraisuutta, jos perheen hyvinvointi olisi turvattu. Mutta nykyinen järjestelmä ei ole sitä. Suuri osa työläisistä maailmassa elää päivästä toiseen tai kuolee nälkään, kun ei ole niitä elämän välttämättömiä tarpeita. Ja sittenkin, kun laajat työläisjoukot alkavat kohottaa vaatimuksiaan

aan ilmoille, huutaa vallassa oleva luokka: "Työläiset vaativat aivan liian paljon, työläiset tahtoisivat elää yhtä herroiksi kuin ylempitkin luokka. Eivät kehtaisi tehdä niin paljon työtä, kuin mitä heidän tulisi tehdä. Työläiset ovat tulleet kerrassaan ilkeiksi, röyhkeiksi, eivät tahdo olla enään niin nöyriä kuin ennen — alkavat muuta tuntea ihmisarvon, että hekin ovat IHMISIX, joihin suussa maistuisi parempi ruoka, jotka asuisivat siistissä kauniissa kodissa, jotka tahtoisivat vaatteita itsensä puhtaiksiin, lämpöisiin vaatteisiin, jotka tahtoisivat kasvattaa lapsensa henkisesti ja raumillisesti täysin kehittyneiksi ja terveiksi. Ei työläiset vaativat liian paljon ja siksi onkin heidän heräämisesä saatava keinolla millä tahansa tukahutetuksi." Ja suuri työläisjoukko vielä tänäkin päivänä alistuu kaiken tämän alle, käsittäen asiantilanteen vain siten, että kaipa se on niin "ylhäältä" sallittu, että köyhän on täällä ajassa otettava osakseen vain puutettava ja kärsimyksiä, ja ne, jolle on sallittu tätä maailman "mammonaa" runsaammin, rehmästelkööt sen kanssa niinkuin parhaaksi näkevät!

Sinulle lukijani, joka olet tähän saakka tätä lukenut, tekisi mieleni tehdä vain joitakin kysymyksiä, joihin voit vastata. Ja kun olet vastannut itsellesi, niin tee päätös, mihin suuntaan alat toimimaan. Hyvä lukijani, vastaa vain näihin kysymyksiin:

Onko sinulla riittävästi RUOKAA?

Onko sinulla kunnolliset vaatteet?

Onko sinulla koti, jossa viihdyttää elää ja asua—?

Onko sinulla pelto—?

Onko sinulla rahaa, jota vielä täälläpäivänä nykyisen järjestelmän vallitessa tarvitaan—?

Onko sinulla kaikenlaista tavaraa, jota välttämättömästi tarvitset—?

Ovatko lapsesi saaneet kunnollista ravintoa ja hoitoa oletko voinut tehdä kunnollisesti kehittää ja kasvattaa—?

Jos näitä kaikkia sinulla on riittävästi, silloin sinä et tarvitse lisää vaatteita. Ja tiedät mitä teet. Mutta jos sinulla puuttuu nämä välttämättömät elämäntarpeet, silloin kuulut sinä niitten joukkoon, jotka ovat saaneet osakseen vain puutetta ja kurjuutta, ja nousee yhdessä heidän kanssaan vaatimaan parempia ihmisoikeuksia.

Työläisnaisten kansainvälinen solidaarisuus

(Jatkoo viidenneiltä sivulta)

väenliikkeessä aivan samanlaisia uhrautuvaisuutta ja sankarillisuutta kuin miestovereitakin. Meidän täytyy tästä eteenpäin alkaa astumaan ja toimimaan Venäjän proletariaatin viitoittamaa tietä. Jokaisessa maassa on työläismiesten ja naisten selitettävä siskoilleen, että heidän paikkansa on vallankumouksellisessa taistelurintamassa miestovereidenn rinnalla. Me edistämme yhteiskunnallista vallankumousta sillä, että me tietoisina työläisnaisina ja -miehinä aina kaikkialla selitämme työläisnaisille, että kansainvälinen kapitalistiluokka taistelee työväenluokkaa vastaan kansainvälisesti järjestyneenä ja solidaarisena rintamana ja samoin täytyy myöskin työväenluokan vapautensa voittamiseksi olla yksi suuri järjestynyt ja solidaarinen voima.

Työläisnaiset — liittykää riiveihin taistelemaan kommunismin—työväen suuren asian puolesta! Seuratkaa kommunismin kansainvälistä punaista lippua!

— Ajatteleva ihminen elää enemmän tulevaisuutta kuin nykyisyyttä varten.

Kenelle ei vielä tule Toveritar tilatkoon sen heti!